

BONES PRÀCTIQUES EN LA REALITZACIÓ DE LES ACTUACIONS EN LES ZONES AFECTADES PER INCENDIS FORESTALS I LA GESTIÓ FORESTAL POST-INCENDI

Treballs vinculats a la tallada de la vegetació afectada

Quan un bosc ha estat afectat per un incendi forestal, l'interès de la propietat pot recaure en la realització dels treballs forestals per a la retirada dels arbres afectats i en portar a terme les actuacions necessàries per a la ràpida recuperació del bosc. Ara bé, cal tenir en compte que un terreny forestal afectat per un incendi és molt susceptible a l'erosió i a la pèrdua de sòl. Amb l'objectiu de disminuir aquests efectes i alhora potenciar la seva biodiversitat, s'aporten les recomanacions següents a l'hora de realitzar els treballs de tallada i retirada de la fusta cremada.

- Per tal de poder planificar adequadament els aprofitaments, valorar l'estat de la massa i evitar l'erosió del sòl és oportú esperar dos mesos abans de fer la retirada de la fusta. Alhora, cal tenir present que la fusta va perdent valor comercial a partir dels sis mesos i per tant es recomana la retirada de la fusta cremada durant el primer any després de l'incendi.
- La presència de vegetació cremada en peu i sense tallar afavoreix la recuperació del bosc, ja que potencia la creació d'ecotons, disminueix la velocitat de l'aigua d'escolament i reté els sediments. Per aquest motiu és preferible que si l'aprofitament és de l'arbre sencer (tronc + capçada) es deixi en peu el 20% dels arbres afectats. I en el cas que únicament s'aprofiti el tronc deixant la capçada in situ, es respectin el 5% dels arbres en peu. En ambdues situacions és adequat que els arbres es deixin distribuïts en grups formats per un mínim de 15 arbres.
- Amb l'objectiu d'afavorir la retenció del sòl i crear refugis per la fauna, és convenient fer piles amb les restes vegetals amb una dimensió aproximada de 5m³ i amb una alçada màxima d'1 metre. El nombre de piles dependrà de la quantitat de restes que quedin sobre el sòl però és considerat idoni deixar més de 25 piles/ha.
- Quan s'utilitzi maquinària pesada per al desembosc de la fusta, és preferible el desembosc en carrers i que aquests siguin al més espaiats possible, amb una distància mínima de 12-15 metres. Disposar-hi brancada a sobre és una bona mesura per a reduir l'erosió al llarg del seu traçat.
- Per prevenir la compactació del terreny, caldrà evitar l'ús de maquinària pesada en sòls humits i desprotegits. Es respectaran els murs de pedra seca i en el cas que no hi hagi cap altre accés a la zona, el pas de la maquinària els afectarà el mínim possible.
- En les zones de pendent més gran del 25%, és òptim deixar les restes al terra en forma de cordons seguint les corbes de nivell per disminuir l'escorrentia i frenar l'erosió.
- Totes aquestes recomanacions s'extremaran en el cas de sòls disgregables i en pendents forts.
- Caldrà respectar els arbres o les illes de vegetació que han quedat poc o gens afectades per l'incendi, no obstant, durant els dos primers anys posteriors a l'incendi serà necessari fer un control periòdic per a la detecció precoç de perforadors escoltíds (*Ips*, *Tomicus* o *Orthotomicus*) i en el cas que es detectin es comunicarà als SSTT o al CPF.

Gestió forestal post-incendi

- En general, el pi blanc (*Pinus halepensis*) i el pinastre (*Pinus pinaster*) presenten una alta regeneració i no caldrà preveure actuacions per a recuperar la coberta arbòria. En masses que no tenien l'edat suficient per produir llavors fèrtils, s'hauria de plantejar la reforestació amb espècies pròpies de la zona.
- En funció de la densitat de la regeneració caldrà preveure aclarides de plançonada entre els 10 i 20 anys, segons la qualitat de l'estació.
- En superfícies poblades per alzina i roure en general, s'espera el rebrot de les soques durant el proper any, per la qual cosa d'aquí a 5-7 anys, en funció de l'evolució de la massa, caldria plantejar-se la realització d'una selecció de tanyes.
- En el cas de les suredes, es recomana el següent:
 - Tallar els arbres sobre els quals s'hagi realitzat la lleva de suro o despelaginatge en els 3-4 últims anys anteriors a l'incendi, sempre en funció de la intensitat del foc. Caldrà respectar la resta de peus d'alzina surera atesa la seva capacitat de rebrot, a l'espera de poder veure'n l'evolució en funció de la intensitat del foc.
 - En els peus de sureda afectats per l'incendi és recomanable no realitzar la lleva del suro i el despelaginatge com a mínim en els propers 2-3 anys, atès l'estrès a què han estat sotmesos els peus afectats pel foc.
 - Després dels 2 primers anys i en funció del desenvolupament de la massa es pot plantejar una reforestació de suport per tal de densificar la massa en alguns punts.
 - En funció de la capacitat rebrotadora de la massa, caldrà preveure una selecció de tanyes al cap de 5-7 anys després de l'incendi.

Autoritzacions i normativa aplicable

- És necessari notificar al Centre de la Propietat Forestal (CPF), oficina comarcal o delegacions territorials del DARP la tallada de vegetació afectada per incendi. En cas de necessitar la construcció de camins, caldrà adjuntar la sol·licitud de modificació en la mateixa notificació per tal d'agilitar el procediment de la seva aprovació.
- En el cas de disposar d'un PTGMF/PSGF la propietat podrà presentar una autorització a l'empresa d'explotació, per tramitar la modificació de traçat o l'obertura de vials vinculada als treballs de retirada de vegetació afectada per incendi, junt amb la notificació corresponent.
- No obstant això, per a qualsevol dubte o aclariment us podeu posar en contacte amb el Centre de la Propietat Forestal (tel. 93 574 70 39, per correu electrònic a cpf@gencat.cat o a l'oficina comarcal o delegacions territorials del DARP.
- Ordre de 20 de juliol de 1994, per la qual s'estableixen normes per a l'autorització de l'extracció d'arbres morts per incendis forestals.
- Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.
- Llei 6/1998, de 30 de març, forestal de Catalunya.
- Ley 43/2003, de 21 de novembre, de Montes.
- Ordre ARP/122/2017, de 13 de juny, per la qual es regulen els instruments d'ordenació forestal.

